

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Folk-Sagor

13.

a) Talande Fogeln, spelande Trädet
och
rinnande Wattufällan.

b) Om de sex swanorna
eller den ädelmodiga systern.

Är huru roligt,
Wid brasan förtroligt
Att höra talas om jettar och troll
Om winterqwällen,
Då trollen på hållen
Dansa sin ringdans i stjernklar natt.

Uti England regerade för flere år sedan en konung wäl och länge. Han hade ej mera än en son, hwilken han uppfostrade i alla dygder, som anstå en furste; men döden beröfwarde den unge prinsén sin fader, efter hwilken han, ehuru ej mera än femton år gammal, utropades till konung i England.

Den nye konungen war särdeles road af jagt och förlustade sig dageligen dermed. En dag, då han, tillika med flere af sitt hoffolk, jagade i en stor skog, singo hundarne opp en hjort, hwilken den unge konungen ifrigt förföljde och blef härunder skild från sina följeslagare, så att han till slut befann sig ensam midt i skogen och fann ej någon wäg, som kunde leda honom derur. Solen närmade sig nedgången, och konungen begynte frukta, att han skulle få tillbringa natten allena i den widsträckt skogen, då han, efter ännu twenne timmars såfångt sökande efter någon människoboning, blef till sin stora glädje på långt håll warse ett hus, dit han nu skyndade att styra sin häst. Snart ankom han till en liten stuga, der han steg af och gick in. I stugan fann han endast trenne unga flickor, hwilkas föräldrar woro döda. Konungen, trött och hungrig efter att hela dagen hafwa irrat omkring i skogen, frågade flickorna om de kunde gifwa honom någon mat och om de wille herbergera honom öfwer natten emedan han farit wisse i skogen från sitt sällskap. Flickorna woro williga härtill, men beklagade, att de ické hade annat än mjölk, sänder och några ägg att bjuda sin gäst. Konungen fann sig emedertid rätt belåten med denna enkla anrättning och förtärde den med god smak. Alla tre flickorna passade upp honom wid bordet; ty, ehuru de ej wiste att frem:

lingen war deras konung, trodde de ändock, att han war någon förnam herre, i anseende till hans rika drägt.

Sedan konungen spiset, roade han sig att tala med flickorna i ättfälliga ämnen. Bland annat föll talet på giftermål, och konungen frågade den äldsta systern hwilken man hon helst önskade sig. Hon swarade, att hon helst wille hafwa konungens hofbagare, emedan hon då finge äta det bästa brödet i England. Den andra åter önskade att blifwa gift med konungens mästarkock, emedan hon då finge äta läckrare rätter än någon annan. Sluteligen frågade konungen äfwen den tredje, hwem hon önskade till man. Hon swarade, att hon helst wille hafwa konungen sjelf, ty då finge hon både det bästa brödet och de läckraste rätterna, och mycket annat präktigt och godt desutom.

De trenne systerarnes önskingar roade konungen mycket, i synnerhet den yngsta. Hon war en skön och älskelig flicka, ej öfwer fjorton år gammal, och ju mera konungen betraktade henne, desto mera behagade hon honom. Afstonen förgick hastigt under muntra samtal, och det war redan lidet ett godt stycke på natten, innan konungen begaf sig till sitt sofrum, der han sof rått godt, oaktadt sången wiset ej war beräknad för en så hög gäst.

Följande morgon tog han wänligt afsked af sina wårdinnor, och, sedan de wisat honom hur han skulle komma ur stogen, återwände han till sitt slott. Under wägen föllo flickornas önskingar honom åter i sinnet, och som hans tycke för den yngsta blef allt listigare, ju mera han aflågsnade sig från henne, föll det honom till slut in att werkliggöra hwad de önskar. Han skickade dertföre ett bud till dem med befallning att komma till slottet, och, sedan de der insunnit sig, sade han till dem, att, om de ännu hade samma önskingar, som afstonen förut, så skulle det stå dem fritt att få dem uppfyllda. De båda älska swarade strax, att deras tankar icke

förändrat sig; men den yngsta, som till sin stora besörtning fann, att den fremlingen de emottagit i sitt hus, war konungens sjelf, blef så håwen wid dessa hans ord, att hon ingenting kunde swara derpå. Då påminte henne konungen om hennes önskan och tillade, att om hon ej sedermera ångrat den, så skulle hon få densamma uppfylld, lika så wäl som hennes systrar, och blifwa hans drottning. Ett sådant löfte gjorde, som man wäl kan tänka, den unga flickan icke litet glädje och hon åktade sig wäl att säga nej. Hon blef också verkligen förmåld med konungen, och hennes båda systrar fingo, den ena hofbagaren och den andra måsterkocken, alldeles som de önskat sig. Men de woro icke lika nöjda med sitt öde, som deras yngsta syster. Det grände dem, att hon nu war så högt öfwer dem; denna afund öfvergielk småningom till ett bittert hat, och de afbidade blott ett lågligt tillfälle för att gifwa lust deråt.

Ett sådant tyckte de wara inne, då den unga drottningen efter någon tid befann sig i wälsignadt tillstånd. Sedan de rådslagit fins emellan, gingo de till sin syster, ställde sig uttöfwerst wänliga och anhöllo att få biträda henne wid hennes förestående förlofning. "Jagen," sade de, "kunde wid detta tillfälle egna henne en så öm och kärleksfull omwårdnad, som de." Drottningen samttyckte gerna och hade ingen swårighet att åfwen utwerka sin gemäls bifall. De båda systrar stannade alltså qwar på slottet för att afbida det afgörande ögonblicket, och när det inföll, woro de ensamne inne hos drottningen. Då nu denna förlofades med en prins, togo systrarne barnet, lade det i ett skrin och kastade det sedan i ett förbi slottet flytande elf, samt framwisade för drottningen en hundwalp, hwilken de sade, att hon framföde. Hårdswar blef drottningen högeligen försträckt, och konungen ej mindre mislynt.

Emedlertid hade konungens trädgårdsmästare af en hånse se blifwit warse skrinet, då det flöt utför elfwen, som ran-

genom trädgården. Han tog det ur watten, öppnade det och fann deri, till sin stora förundran, ett nyföddt, wälskapadt gos; se barn, hwilket han lemnade till sin hustru att uppfödas så, som deras eget barn, det hon med nöje gjorde, emedan de förut ej egde några arfwingar.

Andra året blef drottningen åter hafwande, och hennes systrar skulle åter betjena henne. Älwen nu framfödde hon en prins, hwilken systrarne lade i ett skrin och kastade i elfwen, samt framwisade i des ställe en kattunge, hwarder drottningen blef djupt bedröfwad, och konungen ännu mis; nöjdare än förra gången.

Älwen detta skrin fann trädgårdsmästaren, och hans hustru uppfosttrade barnet, likasom det förra.

Tredje året tillgick det på samma sätt, utom att drottningen nu födde en flicka, hwilken trädgårdsmästaren fann i ett skrin på elfwen och lät uppfostra med de båda gos;arne. I stället framwisade de båda systrarne en råtta, hwilken de påstodo, att drottningen framföddt. Nu blef konungen så förbittrad, att han lät insätta drottningen i ett swårt fångelse, der hon skulle förblifwa hela sin öfriga lifstid, och således hade hennes afundsamma systrar ändteligen nått sitt mål.

Emedlertid hade trädgårdsmästaren all möjlig omsorg om de trenne barnen. Då de uppwerpte lät han dem låra alla wetenskaper, som de för framtiden kunde hafwa nytta utaf, och war i allt emot dem som om han varit deras werkellige far. Hans godhet emot dem hade ock wälsignelse med sig, ty hans wälmåga tilltog dagligen, så att han kunde lemnas konungens tjenst och bygga sig ett eget hus, som liknade ett präkligt palats, och hwaromkring han anlade en trädgård, som war nästan wackrare än konungens egen.

Här lefde nu de tre systkonen tillsammans i sörsta endragt och förtrolighet. De båda bröderne woro ofta ute på jagt, hwari de funno stort nöje. En dag, då de woro sysesfatte

härmed och deras syster war ensam hemma, kom till henne en gammal gumma, som bad att få se det vackra slottet och den präktiga trädgården. Den unga flickan tog wänligt emot henne och förde henne omkring öfwerallt. Gumman fann alltsammans rätt bra; men sade, att det dock felades trenne ting för att göra det fullkomligt, och på flickans fråga hwad det kunde wara för rara saker, swarade hon, att om de hade den talande fogeln, det spelande trädet och den rinnande wattufällan, så finnes ingenting i werlden, som öfverginge detta slott med dess trädgård. Flickan frågade hwar dessa trenne ting kunde finnas, och gumman swarade, att 20 mil derifrån bodde hennes broder, som kunde lemna underrättelse derom. Hon wisade den unga flickan vägen till hans boning och förswann med detsamma ur hennes åsyn.

När bröderne hemkommo, berättade systern för dem det beynnerliga besök hon haft, och hennes berättelse gjorde ett lifligt intryck på dem båda. Den äldste besökte att genast söka upp den hemlighetsfulla gummans broder och af honom utforska, hwar de trenne omtalade sakerne funnos. Han lät derföre sadla sin häst, och när han reste, gaf han sin syster en ring, den han bad henne nogaakta. Så länge stenen i ringen bibehölle sin glans, kunde hon wara säker, att hennes bror wore wid lif; men blesive den mörk och dunkel, så wore han omkommen. Derefter begaf han sig på den af gumman anwisade vägen och fann hennes broder, en gammal gubbe, sittande utanför en liten stuga, hwari han bodde. Ynglingen hessade wänligt på den gamle och bad honom underrätta sig hwar den talande fogeln, det spelande trädet och den rinnande wattufällan wore att finna. Gubben swarade, att detta wisserligen wore honom bekant, men att han högeligen afrådde ynglingen från en så farlig resa, emedan ingen af dem, som förut wägat den, kommit med lifwet tillbaka. Den unge mannen lät dock icke affrätta sig, utan stod fast wid sitt be-

slut att söka förskaffa sig de tre underbara tingen. Då gaf gubben honom en kula, som han skulle kasta framför sig ut: åt wägen och sedermera noga följa, ty kulan skulle rulla till samma ställe, der de omtalra sakerna funnos; "men," tillade gubben, "när du kommer dit, får du se ett högt berg och en stor mängd swarta stenar wid dess fot, och då du begynner rida uppför berget, får du höra buller af wapen och folk, som komma efter dig; om du då ser dig om, så blir du förwandlad till sten, likasom alla andra, hwilka förut sökt detta äfwentyr; men går du friskt på, utan att bry dig om någonting, ehuru försträckande det än kan förefalla dig, så får du hwad du söker."

Ynglingen tackade den gamle för de meddelade upplysningarne, kastade kulan framför sig och red i fullt galopp efter henne, till dess hon stannade wid det omtalra berget. När han nu begynte rida uppföre, fick han höra förfärliga rop och buller efter sig, hwilka kommo honom allt närmare, så att han till slut tyckte sig hafwa sina förföljare tätt bakom sig och drog swärdet, för att wärja sitt lif; men i detsamma han wände sig om för att gifwa ett hugg åt den närmaste, blef han på ögonblicket förwandlad i sten.

Hans syster, som dagligen betraktade ringen, märkte strax, när hennes broder war död, och berättade det för den andra brodern, som genast war färdig att företaga samma resa, i hopp om bättre utgång. Han lemnade derföre sin syster en knif, den hon borde wäl förwara, och sade henne, att om det begynte drypa blod deraf, så wore han ej mera i lifwet. Derester uppsökte han den förut omnämnde gubben, hwilken sökte aftråda honom med samma warning, som han gifwit den äldre brodern och, då han stod fast wid sin förefats, gaf honom en kula, hwilken wisade honom wägen till samma berg, der hans äldre broder nyss förut omkommit. Äfwen denne hörde, då han red uppför berget, ett förfärligt buller

bakom sig, men lät i bdrjan icke oroa sig deraf, utan red friskt på. Till slut kom honom dock bullret så nära, att han tyckte sina förföljare wara färdiga att gripa honom och drog swärdet att förswara sig; men i detsamma han nu såg sig om efter sina fiender, blef åfwen han genast förwandlad i sten.

Systemern märkte strax att knifwen dröp blod, och fann här af, att åfwen hennes andre broder förlorat lifwet. Dock lät hon här af ej affrånka sig att sjelf söka winna de underbara sakerna och med detsamma inhemta närmare underrättelser om sina bröders öde. Åfwen hon kom till gubben och fick af honom samma warning, men stod lika fast wid sitt beslut, som hennes bröder, och erhööll, likasom de, en kula till wäg; ledare. Under det hon red efter densamma, stoppade hon bomull och wax i dronen, på det hon ej måtte höra det buller, hwarom gubben talat med henne, och kom på detta sätt uppför berget utan något hinder, ända till des hon fick se fogeln, som satt i sin bur; då ökades bullret så starkt, att, oaktadt hon tillstoppat dronen, hon ända hörde det allt närmare och förfärligare, men lät dock ej deraf skrämna sig, utan red fram till fogeln och tog honom tillika med buren. Strax affstodnade allt buller, och det blef helt tyst. Hon frågade nu fogeln hwar det spelande trådet och den rinnande wattukällan funnos, hwilket fogeln strax wisade henne; men när hon fick se trådet, wiste hon ej huru hon skulle kunna föra det med sig, emedan det hade en hög stam med många grenar. Fogeln sade henne, att om hon allenast bröte en qwist af detsamma, så wore det tillräckligt. Sedan wisade han henne springkällan och sade, att om hon toge liter deraf i en flaska, så hade det samma werkan, som hela källan. Nu wille hon ock weta, huru hon skulle återfå sina båda bröder. Fogeln swarade, att han ej wiste det; men stickan hotade att taga lifwet af honom, om han ej sade henne det, och fogeln wisade henne då en flaska, hwarur hon skulle hålla på de

svarta stenarne wid bergets fot, så kommo de alla till lifs igen. Flickan tog flaskan och gjorde som fogeln sagt henne, och strax blefwo alla stenarne åter lefwande och hon igenkån: de sina båda bröder. De öfrige, som blifwit förwandlade till stenar, woro allesamman prinsar och andra förnåma män, som misshyckats i försöket att winna de underbara klenoderne. De tackade hjerteligen den modiga flickan, som befriat dem, och begåfwo sig sedan på återwägen; men då de kommo till den gamla gubbens stuga, funno de honom död. De begrofworo honom derföre och stlides sedan åt, samt wände hwar och en hem till sitt.

Då de tre systkonen kommit hem, frågade flickan fogeln på wad sätt hon skulle få qwisten att blifwa ett spelande tråd och wattnet i flaskan att blifwa en springfälla. Fogeln swarade, att hon blott behöfde sticka qwisten i marken, så blefwo strax deraf ett stort tråd, och att, om hon endast sloge wattnet i en grop, så blefwo det genast en prackfull wattenkonst. Flickan gjorde så och såg till sin största förnöjelse ett tråd uppkjuta ur marken, som spelade så lustige, att hon aldrig för hört något sådant, och groppen förwandla sig till en wattenkonst, som uppkastade wattnet, klart som kristall, högt i luft. Hon ropade strax på bröderne att se dessa herrliga saker, och då nu trådet spelade och wattenkonsten kastade sina stora strålar i en mängd olika fasoner och fogeln tillika i sin början begynte sjunga de stönaste melodier, så tyckte systkonen, att någonting herrligare aldrig kunde finnas i werlden, och de så glada och lyckliga tillsammans.

Båda bröderne roade sig emedlertid nu, likasom tillförene, och jagade med att jaga. En dag träffade de konungen, som likasom jagade i skogen. Konungen fattade genast tycke för de lekra, hurtiga ynglingarne och frågade hwilka de woro. De svarade, att de woro söner till Hans Maj:ts fordne trådsrödmästare och att de hade en systter der hemma. Konun:

gen frågade dem hwar de bodde och sade, att han wille hel
 på dem och spisa hos dem och deras syster. De tackade ko
 nungen för ett så nådigt tillbud och sade honom hwar der
 boning war, hwarefter konungen återwände till flottet och
 båda bröderne till sut hem. Här underrättade de systern om
 det höga besök, de hade att wänta, och hon skyndade att fr
 ga fogeln till råds, huru hon skulle undfagna den höge gästen.
 Han uppräknade då ätskilliga anrättningar, som hon borde
 tillaga, och sade henne till slut, att hon bland deserten sk
 le framsätta gurkor, dem hon borde fylla med äkta perlor
 som sunnos under ett tråd i trädgården, hwilket han wisade
 henne.

När nu konungen kom till de tre systonen, fann han till
 sin stora förundran, att de bodde i ett slott, som war wor
 rare än hans eget, och i en trädgård, hwars make han
 drig sett. Ännu högre steg hans förundran, då han hörde
 trådet spela och såg wattenkonsten kasta sina glänfande str
 lar. Nu tillfades, att anrättningen war färdig och konun
 gen satte sig till bords med de tre systonen, hwilkas höfvis
 wäsende särdeles behagade honom. Slickan war owanligt
 skön, och båda bröderne öfwertråffade i manlig fågring
 ädel hållning alla riddarne wid hans hof. När nu måltid
 war slutad och deserten bars in, framlades gurkorna för ko
 nungen, hwilken, då han skor sönder dem, fann, till sin stor
 förwåning, att de wore fyllda med äkta perlor. Han fråga
 de, om i deras trädgård wexre sådana gurkor, och fogeln
 som i sin bur satt inne i rummet, skyndade att fråga konun
 gen tillbaka, huru han kunde twisla på en sak, som han
 med egna ögon, och deremot tro hwad han ej sett.
 Konungen undrad öfwer att höra en fogel tala, och ännu mera öf
 hans fråga, sworde honom konungen, hwad det wore
 han icke sett och dock trott. "Jo," swarade fogeln, "du
 trott, att din drottning framsödt hundar, kattor och rö

S
 ga
 wa
 nå
 för
 gre
 qwi
 han
 i en
 will.
 Fog.
 taga
 wisa

och här ser du likwål hennes och dina verkliga barn, hwilka hennes afundsamma syster utkastat i elswen, men din forndne trädgårdsmästare upptagit och uppfostrat."

Öfwer detta fogelns tal blef konungen innerligen rörd, tog de tre systonen i famn och blef hjerteligen glad att finna, det hans älskade drottning födt honom sådana barn i stället för de widunder han trott wara hennes affödda. Han befallte genast, att hans drottning skulle tagas ur fångelser och föras till flottet, dit konungen nu begaf sig med sina barn. Drottningen blef högst förfärad öfwer denna befallning, ty hon trodde, att konungen wille taga lifwet af henne, och då hon fick se wid hans sida ett ungt fruntimmer, hvars like i stöndhet hon aldrig skådat, tänkte hon, att det wore en prinsessa, hwilken konungen utwalt till sin gemål efter henne, som warit nog lycklig att falla i hans onåd. Men konungen stundade att upplysa henne om rätta förhållandet och bad henne förlåta den oförrätt han bewisat henne. Drottningen gret af glädje öfwer denna owäntade upptäckt, förlåt gerna sin gemål och tryckte med innerlig rörelse sina trenne barn mot sitt hjerta, öfwer hwilken syn konungen kände en förndjelse, som han aldrig förr erfarit.

Nu blefwo drottningens båda syster kallade upp till flottet och konungen frågade dem, hwad de gjort af hans twenne söner och hans dotter, som drottningen födt honom. Denna owäntade fråga och åsynen af de trenne barnen gjorde dem så bestörta, att de genast bekände sitt brott och bådo om nåd. Då drottningen äfwen bad för dem, efter som de wore hennes syster, benådade konungen dem till lifwet, men lät för deras öfriga lifstid innesluta dem i ett torn, der de fingo tillräcklig tid att ångra sin ondsk.

Konungen och drottningen lefde nu med sina barn länge och lyckligt intill dess döden först kallade drottningen bort, och då konungen ej länge öfwerlefde henne, tillföll riket deras

äldste son, som förde en lång och lycklig regering. Den andre prinsen blef konung i närmaste rike, och prinsessan blef gift med en ung konung, med hwilken hon fick flera barn, och deras afkomlingar lefwa ännu i England uti stort anseende och rikedom.

De sex swanorna eller den ädelmodiga systern.

En konung jagade en gång i en stor skog och förföljde ett djur med sådan iswer, att ingen af hans sällskap kunde åtfölja honom. Sluteligen förwillade han sig och hittade ej tillbaka. Då fick han se en gammal gumma komma, lutande och runkande på hufwudet, och det war en hexa. Konungen bad henne wisa honom wägen genom skogen. "Gerna, min herre och konung," swarade hon, "om ni will gifta er med min dotter och göra henne till drottning, men eljest icke; då måste ni blifwa här och dö af hunger, ty utan hjelp kan ni aldrig komma ur denna skog." Konungen, som ej hade lust att dö så snart, swarade i ängesten ja, och derpå förde honom hexan till sin dotter. Hon war mycket wacker, men konungen kunde ändock ej hålla af henne, och ryste hwar gång han såg på henne. Hexan förde dem båda på wägen till konungens flott, och när de hunnit dit, måste konungen hålla sitt löfte och gifta sig med hexans dotter.

Konungen hade en gång förut varit gift, och hans första gemål hade födt honom sex söner och en dotter, hwilka han älskade ganska högt. Som han fruktade, att styfmodern skulle göra dem förrer, så förde han dem till ett enstaka flott, som stod midt i en skog. Wägen dit war så swår att hitta, att konungen ej en gång sjelf kunnat det, om han icke af en flok gumma hade fått ett trådnyttan, som, när han kastade det framför sig, uppweklade sig af sig sjelft och wisade honom hwart han skulle gå.

Konungen gick så ofta till sina älskade barn, att det till slut wäckte drottningens uppmärksamhet, och hon blef nyfiken att få weta hwad som war orsaken till hans många ensamma wandringar i skogen. Hon letade snart ut af hans tjejnare hela hemligheten, och det första, hon nu gjorde, war att genom list åtkomma nystanet, hwarefter hon sände några små skjortor, med hwilka hon begaf sig till skogen. Nyssanet wisade henne wägen, och då de små prinsarne sågo någon komma, trodde de, att det war deras fader, hwaraföre de sprungo fram, fulla af glädje. Då kastade hon en skjorta öfwer hwar och en af dem, och i samma stund förwandlades de allesamman till swanor och flögo bort i lusten. Nu trodde hon sig hafwa röjt allä styfbarne ur wägen, emedan den lilla prinsessan ej hade kommit fram och hon desutom ej wiste af henne. Hon gick således helt nöjd tillbaka till slottet.

Dagen derpå kom konungen, men fann ingen mer än sin lilla dotter, som berättade honom, att hon från sitt fönster sett, huru hennes bröder flugit bort som swanor och wisade honom fjädrarne, hwilka de tappat på marken och hon plockat tillsammans. Konungen blef högeligen bedröfwad; dock trodde han ej, att det varit drottningen, som utfört denna onda gerning, och då han fruktade att äfwen förlora sin dotter, om han lät henne blifwa qwar, så wille han taga henne med sig hem. Men hon war rådd för styfmodern och bad, att hon åtminstone måtte få dröja natten öfwer, hwilket konungen tillät.

När det blef mörkt, flydde hon och gick rätt fram in i skogen. Så wandrade hon hela natten och hela den följande dagen utan att hwila, till dess hon slutligen för trötthet ej kunde komma längre. Då blef hon warse ett litet hus, der hon gick in och fann ett rum med sex små sängar; men hon tordes ej lägga sig i någondera, utan lade sig på golfwet under en deribland och tänkte på detta sätt tillbringa natten.

Kort före solens nedgång fick hon höra ett susande i luften och såg i detsamma sex swanor flyga in genom fönstret. De satte sig på golfwet och blåste på hwarandra, så att fjädrarne föllo af; derpå kröpo de ur swanhuden, som ur en skjorta, och flickan igenkände sina sex bröder och sprang nu fram med stor glädje. Då bröderna fingo se sin lilla syster, blefwo de mycket glade, men den glädjen räckte icke länge, ty de wiste wäl, att hon ej kunde få stanna hos dem. "Här kan du ej bli qwar," sade de till henne, "ty det är ett röfwartherberge; när röfvarne komma hem, så mördra de dig." Hon blef mycket förskräckt häröfwer, men frågade, om de ej kunde skydda henne. "Nej," swarade de, "ty blott en fjerdedels timma hwarje ofton kunna wi afslägga wår swanhud och återfå wår menniskofskopnad; sedan blifwa wi åter förwandlade." — "Kan då jag icke befria er?" frågade flickan. — "Nej," swarade de, "det kan du ej, ty det är för mycket swårt. I sex år måste du hwarfen tala eller swara eller skratta, och under den tiden sy of sex skjortor af stjernblommor. Om du under hela denna tid talade ett enda ord, så wore hela arbetet förgåwes." Då bröderna sagt detta, war qwarten förbi och de blefwo åter förwandlade till swanor.

Men systern lofwade i sitt hjerta, att hon skulle befria sina bröder, om det ock kostade hennes lif. Derpå tog hon afled af dem, gick ut i skogen och lade sig der. Följande morgonen samlade hon en stor mängd stjernblommor, satte sig i ett stort, högt träd och började sy. Der fanns ingen, som hon kunde tala med, och att skratta hade hon ingen lust, utan fortfor oafbrutet med sitt arbete, utom den korta tid hon behöfde för att med bår och watten släcka sin hunger och törst.

Sedan hon tillbragt en lång tid på detta sätt, hände sig en gång, att konungen i det landet jagade i skogen, och hans jägare kommo till trädet, der den unga flickan satt och sydde.

De ropade: "Hwem är du? Kom ned till oss." Men hon swarade intet, utan runkade blott på hufvudet. Då de änyo ropade henne, tänkte hon med skänker ställa dem tillfreds och nedkastade dertföre sin guldfed till dem; men de fortforo ändock att ropa. Då kastade hon till dem äfwen sitt bälte, och då detta ej heller hjälpte, gaf hon dem sina strumpeband och så efter hand allt hwad hon kunde umbåra, att hon till slut blott hade de nödwändigaste kläderna qwar. Men jägarne låto ej nöja sig härmed, utan stego upp i trädet, lyfte ned stic: kan och förde henne till konungen. Äfwen han frågade henne hwem hon war och huru hon kommit dit, tilltalande henne på alla språk han kunde, men hon swarade intet, utan förblef stum som en fisk. Men som hon war så skön att konungen tyckte sig aldrig hafwa sett någon sagrare mö, så wann hon straxt hans hjerta. Han swepte henne in i sin kapp, satte henne framför sig på hästen och förde henne med sig till sitt slott. Der låt han förfärdiga präktiga kläder åt henne så att hon strålade som ljusa dagen, men ingen kunde få ett ord af hennes mun. Likafullt satte han henne bredwid sig wid bordet och blef så intagen af hennes blygsamma wäsende, att han sade: "Hon skall blifwa min gemål, och ingen annan," och kort derefter för målde han sig med henne.

Men konungen hade en elak moder, som war misundig med detta äktenkap, talade illa om drottningen och sade: "Hwem wet hwarifrån den der stumma flickan kommit? Hon är sannnerligen ej wärd en konung." Ett år derefter, då drottningen födde sitt första barn, tog den gamla bort det och öfwerfiorde drottningens mun med blod. Dertpå gick hon till konungen och anklagade henne, att hon uppåtit sitt eget foster. Men konungen älskade henne för högt att tro sådant, och tillåt ej att något ondt wedersfors henne. Hon satt beständigt och sydde på stjortorna, och brydde sig ej om något annat.

Då drottningen födde sitt andra barn, en wacker gösse,

fördfwade swärmodern samma bedrägeri; men konungen lät ändock ej öfvertala sig att sätta tro till hennes ord, utan sade blott: "Hon är stum och kan ej försvara sig, eljest skulle nog hennes oskuld komma i dagen." Men då den gamla för tredje gången bortstal barnet och anklagade drottningen, som ej sade ett ord till sitt försvar, kunde konungen ej längre hindra lagens gång, utan hon blef dömd att brännas lefwande.

Dagen, då denna dom skulle fullbordas, war just den sista af de sex åren, under hwilka hon ej fick tala eller skratta, så wida hon wille befria sina kära bröder från trolldomens werkan. De sex skjortorna woro särdiga, blott på den sista fattades wensra armen. När hon utfördes till bålet tog hon skjortorna med sig, och just som bålet skulle antändas, hördes ett susande i luften och sex swanor kommo flygande. Då gladdes hennes hjerta, och hon tänkte: "Ack, nu måste wäl den hårda tiden wara förbi." I detsamma nedfänkte sig swanorna utmed henne, så att hon kunde kasta skjortorna öfwer dem, och i ögonblicket stodo hennes bröder i sin rätta skepnad framför henne; blott på den sjetta fattades wensra armen, och i des ställe hade han en swanvinge. De omfamnade och kyste hwarandra och begåfwo sig derefter till konungen, som blef högst bestört, när drottningen tilltalade honom, bedyrade sin oskuld och berättade hwem hon war, hwarföre hon måst tiga, huru swärmodern beljugit henne och att hon höll sönerne gömde. Då framfördes dessa till konungens stora glädje, men den gamla måste sjelf undergå det straff, som hon beredt åt sin oskyldiga sonhustru. Sedermere lefde konungen och drottningen med sina barn och bröder i beständig frid och wälgång.

Kalmar.

Tryckt hos Ströhm & Bröder Westin. 1834.